

ТУРЦИЯ

— 000 —

ВЪСТНИКЪ ЗА ИНТЕРЕСИ НА НАРОДЪТЪ.

— 000 —

ТУРЦИЯ изпизува сѣка сѣбота. Годишната цѣна за въ имперіята по царската поща, е 4 бѣли мерицѣта; външнѣ отъ имперіята, 5 бѣли мерицѣта. Спомоществованіята трѣбува да сѣх годишни и предлажени. Цисмата които са относитъ до редакціята са надписувагъ до Н. Геновича и Н. Р. Славейкова. Външните настоятели отговарятъ за вѣстникътъ. Подписката за спомоществованіята става направо въ Цариградъ—Галага при издателити.

29 ЮЛИЙ (ПО НОВИ СТИЛИ)

— 000 —

5 РЕБЮЛЬВЕБЕ 1282 ОТЪ ЕГИПТА.

Въ послѣднѣтъ ни брой една типографическа погрѣшка са пропуснала въ наръдбата на бройовити: на мѣсто да са турци брой 1 за втората година турци са брой 51. Ний управляли днесъ тая погрѣшка.

ИЗВѢСТІЕ.

Миналата недѣля Турция зачана веки втората си година. Слѣдователно оня отъ нашии съотечественици които желаятъ и за наръбъ да прѣматъ вѣстникътъ ни, са умоляватъ да ни внесатъ съсъ първо свойти спомоществованія.

Никому нѣма да са дава вѣстникътъ безъ щедрилата. Това е едно условіе устрѣбено въ цѣла Европа. Ний нѣма освѣтъ да го слѣдуваме за изарѣвъ най строго. Защото по добръ е да чинами малко спомоществованія та сигорни, чежеж много та отлакѣи. Отъ тука слѣдува чн съси спомоществователъ са умолява да ни внесе парити най много до третій брой. Инакъ вѣстникътъ ще му са прѣкъсна.

Оня отъ външнити настоятели които не ни сѣ са отговорили още за числото на вѣстникъти които ще трѣбува да имъ са проваждатъ са умоляватъ и тѣ да ни отпизнатъ съсъ първа поща за да виайни какво да правимъ. Въ противенъ случай непроважданіето на вѣстникъти нѣтъ ще са прѣкъсни.

Това ний извѣстивамъ нарочно за да бѣди сѣки хабериѣ.

Пѣка никой не са страхува за парити си. Турция искара първата си година най горделиво макаръ и да са повила много нейни неприятели; тя ще искара пѣдѣлата година деа пѣтъ по горделиво отъ миналата година.

Нашии читатели трѣбува да иматъ пѣлно увѣреніе на насъ и на съдружникътъ ни. Ний не сме отъ оня хора които сѣ ги ошетаваи често. Турция е турена на основни непокосибими. И до дѣто ний ще стоимъ на срѣца съединени наедно съсъ едного отъ нашии съотечественици познати за жаркѣи и исклучителнѣи си патриотизмъ, ний мислимъ чн нашии съотечественици нѣматъ никаква причина за да са болятъ за парити си.

Н. Геновичъ

Миналіягъ поудѣлигъ прѣхми отъ извадрената комисія слѣдующіагъ документъ. Той документъ съдържава лѣкои наставленія собственни да прѣдвардѣтъ царградскити жители отъ холерата.

Ний го помѣстивамъ съсъ друго сърце въ

стѣловити на Турция и го прѣпорѣчивамъ на вниманіето на читателити си. Въ сѣщого врѣме ний хранимъ надѣжди чн нашии съотечественици ще сторатъ трудъ да го прочатъ съсъ потребното внимание и ще знаятъ да зематъ прѣварителни мѣрки ако би да са повила холерата и въ България.

Ето съдържаніето на тая документъ:

НАСТАВЛЕНИЯ ЗА ЦАРЕГРАДСКИТИ ЖИТЕЛИ.

Холерически случаи са потвърдиха веки въ столицата както и много други удари отъ холерината (малка холера). Освѣтъ това потвърдиха са още и многочетни случаи на изваданія по вѣтъ (спюртионюкъ) които произлизуватъ отъ сѣща холера.

Царското правителство въ своето отеческо попечение не чака хичъ да са развій епидеміята. Като искаше да я направи да изчезни още въ началото на повиваніето ѣ, то учреди една извадрената комисія наговарена да са грижа за изчистената и за общенародната здравостъ и на която даде пѣлна властъ за да земн сичкити мѣрки които са изискуваха отъ обстоятелствата.

Комисіята като уцѣли добръ важностъта на свойта миссія и като искаше въ сѣщого врѣме да управда повѣреніето косто царското правителство ѣ даде, са турци на работа за да спомогни спорѣдъ силити си на населеніето отъ столицата и най много на сиромашкити класови.

Царското правителство като потвърди мѣрнити които му са прѣдложиха отъ комисіята, турци веки въ дѣйствиѣ съсъ най голѣма бързотѣи по главнити отъ показанити разположенія. Тѣ сѣ слѣдующити:

1-о „Наставленіе на приврѣменни болницити и учреденіе на една лѣкарска служба.“

Комисія а настана веки приврѣменни болницити сѣ едно голѣмо число махали; тя отрѣди още и лѣкари нагѣдницити, лѣкари които живѣтъ въ сѣко отдѣленіе и които иматъ на разположеніето си едно довольно число ученици отъ царското медицинско училище. Тѣ лѣкари ще бѣдатъ сѣкоги на разположеніето на публиката тѣи сѣко както и синадрити отрѣдени въ сѣка махала и които ще даватъ бѣдѣваха вѣщи на сиромашки по прѣпорѣката на лѣкарити на отдѣленіето.

2-о „Учрежденіе на една служба за храненіето на бѣднити хора.“

Комисіята даде заповѣди на особни агенти за да снабдяватъ съсъ храна най бѣднити отъ помежду сиромашки въ столицата.

За това отгорѣ, тѣ турци на разположеніето на тѣи агенти орисѣ, кравшино масло, мѣсо и пр. пр. за да са раздава на оня които имѣтъ най много нужда. Тѣи пѣща ще са раздаватъ спорѣдъ показуваніето и прѣпорѣката на лѣкарити.

Комисіята мисли чн ще липса отъ дължността си ако не даде на публиката свѣтъти си върху прѣдупазителнити, диетическити и изцѣлителнити срѣдства които тѣ сѣки за най добри въ сегашнити обстоятелства.

Прѣдупазителни свѣтъти.

Спокойствието на душата, куражътъ, упованіето сѣ нравственити разположенія най задушевни да са противположитъ на холерата. Работити на умътъ, когато не сѣ утрудителни, сѣ ползѣни както и пріятнити расходи. Тѣлото трѣбува да бѣди сѣкоги топло покрито; да измѣняваи често вътрѣшнити дрехи като риза ганци; да носимъ фланела върху тѣлото и единъ поясъ пакъ фланеленъ на крастьтъ; да внимаваме добръ да държимъ върху себе си и около себе си въ това дѣто са относѣ до обѣлката и живѣлицата, една постоянна чистотѣи; да избѣгуваме што да не живѣимъ много души наедно въ една и сѣща одаи; да подновяваме въздухътъ на живѣлицата като държимъ прозорцити отворени отъ изгриваніето на сѣщето чакъ до залязаніето му, и то ако врѣмето е сухо. Обаче не трѣбува да забравяи чн това проветраваніе за да бѣди полезно не трѣбува да са остави много бързелъ вътрѣ или да са произвѣжда едно расхладиваніе косто можн да бѣди вредително за здравіето.

Сѣки ще стори добръ да има въ домиѣтъ си дрѣвна вѣръ, въ прахъ (ако нѣма дрѣвна вѣръ можн да са служи и съсъ помарски прахъ) съсъ които ще са покриватъ на частъти испразненіята на оня които бѣдѣтъ сѣ фанала. Чистотѣята на живѣлицата и най много пѣманіето на влажностъта сѣ условія които не трѣбува много да са прѣпорѣчватъ; трѣбува прочее да увѣждаи въздухъ и свѣтлина въ сичкити кѣщи, да ги изсушимъ, ако сѣ влажни, и да ги очистимъ отъ сѣка нечистотѣи. Трѣбува да внимаваме за чистеніето на салѣити и на заходити и най много като фѣрлами жѣлѣзна еулата или клоридическа киселина (това прѣготовленіе можн да са намери подъ име изчистително разрѣшеніе [solución de desinfectant] въ синдарити които са отрѣдени въ сѣко отдѣленіе). Трѣбува да нагѣдуваме много добръ сѣка сахашити, тенджерити и сичкѣ казѣто са намира въ готварницата

Да не струвами никакъвъ видъ безмѣрностъ която може да произведе едно отслабване на тѣлото. Писанството, невъздържаніето, безмѣрността отъ сѣкакви видови предрасполагатъ човѣкътъ най-много на болѣзъта и направятъ ударили по тѣлѣ. Ходеніето по турскитѣ бани трѣбува да бѣва рѣдко и да се стои малко въ тѣхъ.

Діетически свѣѣти.

Трѣбува да избѣгиваеи отъ да струвами безумности или отдаляванія отъ навиците, да са назимъ добръ отъ нескиманіето на ястїетата, да са хранимъ добръ и сѣразмѣрно съсъ нечено мѣсо отъ овенъ, волъ и кокошка; съсъ прясна риба, съсъ зарзавати такъви какъто сѣ зелена ча-суля, бамията, пататити и пр. пр. (разбира се чи количеството на зарзаватитѣ трѣбува да бѣди динъ малко и пресенъ). Трѣбува да не ядемъ хитъ козишко, кр. вѣшко и свинско мѣсо, яуртѣтъ, каймакътъ и ледени пѣща. Колкото за плодови трѣбува да ядемъ, нѣ отъ о-нія които сѣ отъ добро качество и добръ узрѣли, и твърдъ малко. Трѣбува съвършено да са въздържани отъ да ядемъ крас-тавици, мисира (панури), зелени сливи и зе-ли, да не пиймъ вода студена когато сме умотени или уморени.

Изцѣлителни свѣѣти.

Сичко какъто казахми са относи до предуазителни и діетически срѣдства. Ако нѣкой би ималъ едно най-малко нерасположеніе на тѣлото си, нѣкон си бирборигми (курване на червата), най-малко изважда-ніе по ванъ (сюртюлюкъ) нѣка кобърза да дѣ-гни тутакси въ ягакѣтъ си или въ одаята си и да държи діета. Нѣтрѣбува никог да закъжѣ-вами отъ да са допитувани до единъ лѣкаръ : до дѣто доди тои, можимъ да пиймъ по мал-ко ружмаринъ и шепердъ и твърдѣ топлъ съ гюлѣатма. Ако би даима истудуваніе по краищата на тѣлото ни трѣбува да пра-вимъ сухи растризанія съсъ една четка или едно парче фланела, да са търкаимъ съ синапо-во сѣме (синапизмъ) и да си пиймъ краката топла вода смѣсена съсъ синапъ.

Понеже сѣки особѣнъ случай отъ хо-лѣрата си има по единъ различенъ характеръ, за това опасно ще бѣди да дадемъ на публи-ката по подроби лѣкарски наставленія, ко-то, като сѣ малки да са слѣдуватъ, могатъ да станатъ и вредниели. Нѣка свѣр-шимъ проче настояще наставленіе като заповѣдаимъ още веднажъ на публиката да прибѣгнува съвоги на лѣкарятъ, до толко-съ повече, чи, както са рече по горѣ, сич-кити цареградеки отдѣленія сѣ, чрезъ оте-ческото попеченіе на царского правителство, снабдени съсъ лѣкари, съсъ синцери и съ помощници-лѣкари.

Юли 1865.

НѢКОЛКО ДЕНА РАСХОДА ВЪ ТЪРНОВО.

"Честитъ ви спрѣвъ киръ Стагаке". По тѣ думи повечето отъ вашитѣ читатели мо-гатъ да разбержъ, че се намираме на Мари-но поле край лаватунки на рѣка Янтра сѣ-щу велико Търново, което ако и да не е то-лъко голъмо, доста е, че си голъмо само съ имато си. То е разложено на единъ гварѣ стрѣвѣнъ каменливъ брѣгъ, които отъ връха

до най-долу дорѣ до рѣката е накинѣнъ съсъ вѣща една надъ друга назидени, сѣще както сѣ наридени керидити на единъ покривъ. Все-ко мѣстоположеніе си има добрини : висо-кити мѣста се радватъ на по-чистъ въздухъ а низкити иматъ по-близо водата. Повечето вѣща сѣ дървени и едѣмъ ли иматъ пѣда те-мелъ, чтого като падне една отъ нѣкой буенъ вѣтаръ или отъ нѣкон порой, тя на долъ-стру-хали още две три : тѣмъ нѣматъ никакъ дво-ровъ : токо отъ поргата са влази и въ одаята, и са станали още по-тѣсни отъ какъ управле-ніето е разширило малко улицити. Чловѣкъ са смаява като помисли на ума си, зашто тѣи хо-ра сѣ са некагерили по толъко толъко стрѣ-вѣнъ брѣгъ, кога тѣи иматъ прѣзъ рѣката по-хубаво мѣсто, и ако би направили единъ мо-стъ отъ Али наша на сръца, то мѣсто щине бѣди по прилично за градъ : зашто е по-равно и по-широко и тамъ могатъ живѣти по-рас-пуснато. Търново има доста голѣма чаршия, само сте и двадесѣтъ дюкана продаватъ на-мучна прѣзда и платно пловдивско, нѣ кога не е назъръ дяволъ нѣма по дюкениити. Отъ пѣтакъ до сѣбота нѣмъ е пазарѣтъ, на които дохождатъ повечето отъ горнитѣ сѣлине, ко-гато огледнѣти си назаруватъ на Риховина, че мѣсто нѣмъ иди да бѣтъ пѣтъ изъ търно-вскій боазъ. Туку нѣма зарзаватъ, ако и въ-растѣніе единъ часъ да е село Лисковецъ, на което жителити сѣ вѣснѣти градинаре, ко-ито ходятъ по чюдни страни да работятъ свои занаятъ, а въ Търново не станатъ, че нѣма кой да нѣмъ купува мажжѣтъ, или по-добре да речемъ, нѣма съ что да нѣмъ са купува стокжѣтъ, та спорѣдъ тона може сѣди сѣкой какъво бо-гатство иматъ жителити. Отъ Търново има мнозина, които ходятъ въ Италия съсѣ бубино-сѣми, тѣи говорятъ и добръ италиански. Като си разговарихъ съ едно отъ тѣхъ, попи-тахъ го, кога то е билъ въ Италия, ако е о-бѣриналъ вниманіе върху прѣдѣніето и тѣканіе-то на коприната. Хъ, каза ми, нѣмъ ходимъ въ Италия само да продаваме сѣми, то за такава работа трѣбува макусъ да отидѣ чловѣкъ. Нашии женоря могатъ испрѣ и истѣва ма-ко нѣщо коприна, нѣ нѣма кой да стане мока-ятъ. Намъ кога ни до-трѣбуватъ копринани фистани, купуваме си ги отъ Букурѣщъ, а ту-канната коприна в продаваме на французити, че тѣи биле ужъ по-майстори да я истѣваватъ. Единъ нѣтъ ми покани единъ прѣятель да ни-едно каже у тѣхъ. Въ вѣщата му постелки-тъ като бѣха все купении, както е обично-вѣно въ Търново, попитахъ го, ако знайтъ тукашнитѣ жени да прѣдѣтъ и да тѣжѣтъ. Нѣ, той ми отговори прѣстоудинѣ, то е на Бе-ррово далѣкъ отъ туку дванадесѣтъ сахата дѣ-то знайтъ да прѣдѣтъ и тѣжѣтъ, намъ ни е не-извѣсно купението. Иако ми е, рѣкохъ му, че Беррово са надѣло много далѣкъ отъ васъ. Той смѣхна нѣщо безъ да го разумѣ. Както водата, хавата, идеѣето и мѣстопо-ложеніето даватъ на чловѣка особѣнъ обичай, тѣи и тукашнитѣ са изговарѣтъ спорѣдъ за-катунити вѣрвѣжъ на рѣка Янтра, косто тѣи нарижатъ дипломатѣвѣ, които прилича малко нѣщо на сенцера. Както търговѣята в обичновѣнитѣ занаяти не сѣ за можни да прѣхранѣватъ тукашнитѣ жители, а пакъ на-дустрѣята и нѣма никакъва, то отъ всякоя вѣ-ща са намира безъ исклученіе по единъ чловѣкъ на чюдни мѣста, които сѣ отинѣли да търсатъ прѣхрана, и мнозина отъ тѣхъ си не-връщатъ вѣке. Поправѣніето на това нѣщо-както и обогатѣваніето на житиитѣ зависѣ отъ търновскитѣ прѣдѣни чловѣци. Които иска да бѣди прѣдѣнъ въ единъ градъ, той трѣбува да познава и нѣмъ е дѣлѣнъ къмъ своитѣ съ-гражданици, да му стоитъ прави съ крѣстосани

рѣжѣ прѣдъ него, или да бѣдѣтъ и тѣи равни съсъ него. Единъ сутрина отидѣхъ на кафето, сѣдазата които сѣ направени нѣто по ев-ропейски нѣто по турски, че до толъко е сти-гнала туку архитектурата : то бѣше първѣи-денъ на мѣсеца. Тамъмъ сѣ бѣше напѣанило съ хора и отъ цигарета имаше вѣтрѣ гѣста-мѣгла, тутакси влази единъ, който бѣлобѣше нѣщо и по-яката повтарѣше "Юрданъ". Пѣ-първо мѣ помислихъ, че нѣкой сиромѣхъ тър-сияне чорбаджи Юрдана, и послѣ като влѣзе едно дѣте сѣдѣъ него и носѣше мѣнѣ пѣлно съ вода, разуме са работата; той бѣше обѣ-ченъ съ въззелено дѣбе отъ Ноево вѣрѣи закрѣпѣно съ нѣколко черни парцали, измѣ-на изъ паухата си китка босилякъ, потопи я въ водата и силно поржѣи всячки ни на око-ло, сетѣмъ като ни подаде да цаунѣмъ дѣве-нѣ крѣстѣ, поржѣи ни и отдѣлно всякого ед-ного, и като са съврѣни това, направи рѣжѣта си крѣватѣ, прѣстѣи я къмъ всячки ни и изѣ-ка : давай те пари де е. Това е наша по-нѣ махмѣлия, пошѣи ми единъ до мене, трѣ-бува да му дадемъ по пѣтъ парички. Далѣкъ единъ сахатъ и половина изъ база при мона-стиря сѣ нахожда вѣщата на русскій консулъ. Казватъ хорага, че той дипломатѣ сѣ напѣ-вилъ тамъ жилището, зашто бѣлъ дошѣлъ като поврѣителъ на православната вѣра : не-желѣи за политически подлози. Туку въ жен-скити както и въ мъжскити училища учѣтъ о-нова, което не изъ яко трѣбува. Въ първитѣ на мѣсто да се учѣтъ да знайтъ да мѣеатъ хлѣбъ, да пержѣтъ, да-готвятъ, да шѣятъ, да прѣдѣтъ, да плетѣтъ и да тѣжѣтъ, на кѣсо да речемъ да бѣдѣтъ добри мажки и харѣи : ж-цовницѣ, тѣ сѣ учѣтъ да правятъ писма ! Въ вторитѣ — за търговѣя, за занаятъ, за по-литическа или домашна икономія и рѣчи-че-стѣ-ва. Ученицитѣ сѣ готвятъ да ставатъ геогра-фи и историци. Едвамъ са отърѣахми отъ на-устища и псалтирь, то налетѣхмѣ на други-денѣубѣи. Ученицитѣ са оплакватъ, че бацитѣ не оставали синоветѣ си да ходятъ много го-дини въ училището, и послѣднитѣ имѣтъ тра-ва. Изобѣдо училищата отъ прѣдѣи десѣтъ-динѣ на самъ не са направили нѣшто : врачѣа успѣхъ : тѣи стоѣтъ все на еднакъво състоѣніе, може би и да останатъ още за много вѣрѣ-мѣ тѣи. То не е нищо, че бройтъ на ученицитѣ сѣ е умножилъ отъ прѣдѣи десѣтъ години, то-пронѣзѣва отъ нарастваніето на народонасе-леніето, то не е никакъвъ успѣхъ. Кой дѣлъ наука е пѣваля или цѣхѣи въ нѣкое учил-ще ? — Всяка стоѣи са харѣи тамъ, дѣто хо-рата имѣтъ потреба отъ неѣ. Една наука у-пѣва тамъ, дѣто чловѣцитѣ имѣтъ нужда отъ неѣ. Младѣти българѣта отъ какъ наустѣнатъ училището не ли имѣтъ прѣдъ очи занаятъ и търговѣята, които нѣмъ сѣ самото прибѣж-це ? Слѣдовѣтелно училищата трѣбува да бѣ-датъ занаятѣи и търговѣи.

КОРЕСПОНДЕНЦИИ НА ТУРЦИЯ.

НАНЦІЮРТИЦЕ, 15 Юни. — Миналата

седмѣца сѣ хѣла женѣта, коѣ обра още прѣзъ мѣсець Декемвріи единъ дюканъ въ нашето село. Като сѣ турѣ на испѣтъ ти исѣвъзда, чи заедно съ двѣмата си синоѣ не-само тука но и по други села крада. Стоката, коѣ бѣла от-крадѣната отъ той дюканъ, са пѣскачвала до едно количество отъ 15,000 гр. Една четвѣрта частъ отъ стоката са намѣри законана въ вѣ-щата на речѣната женѣ, а останалото тѣ ис-прѣдала до сѣга. Подирѣ иснѣитѣ забитѣнѣ-тъ на мѣсто да заирѣ хайдутѣнитѣ за хап-санѣта при синоветѣ и, той ѣ затворилъ у-нои, тогава като зашѣра за нищѣжѣи количе-ства хора въ хапсанѣта. Хайдутѣнитѣ наме-рила вѣрѣе и поблинала, безъ да сѣ погнѣжи

забитина да я подири. Слъзъ два дни тя сама доде въ селото и като я хванаха пратиха я на Т. Пазарджикъ заедно съ сивовегите и. Надяваме се, че тамъ, като са осъди праведно споредъ царските закони, ще да ѝ са отгаде, съ дружината ѝ различното наказание.

Дониската отъ Панигюрице, обнародвана въ 45 брой на Турция, е съвършено истинна. Но види се, че извънъ прѣдела работити на нашити чорбаджии са видятъ дури и като не истинни предъ очити на почтенната редакция на тоя вѣстникъ. Нека бждатъ уверени читателити и редакторити на Турция, че не е писано нито отъ произволъ, нито отъ друго, а само да са изобличаватъ постанѣнит на нашити чорбаджии.

Нека са не види странно още на читателити, че нашити чорбаджии сж постанѣли така неприлично на празникътъ на св. Кирила и Методия, защото Панигюрице е населено отъ природни само Българи, но не заслужа никаква похвала въ отношение къмъ милата ни народност. Ония Панигюрици, кои знаятъ да оценяватъ народностъ, да обняватъ отечество и да вържатъ къмъ образоваността и просвѣтата на днешни врѣме, не сж повече отъ петина човоци. И въ масата на младити, у кои сж храни повече надѣжда за бждущи, не надминуватъ числото на горереченити стари.

Най голѣмата сжика на напреднопазето на Панигюрице е безсмисленното поведѣние на панигюрскити чорбаджии въ всяко обществено прѣдприѣтие. На и оии, кои чувствуватъ цю ницъ и на кои тече въ жилити истинска българска кръвъ не могатъ никакъ да протрѣвоетъ на низкити чорбаджийски работи. Причината е, че както рекохме, човствителнит сж твърдъ малко, а чорбаджийската станъ е десѣтъ повече ижи по голѣма отъ тяхъ.

Въ общити сбирания гласеть се не чува на човѣйнитѣ во должити класове. Единъ самонабранъ сбиръ, съставенъ отъ чорбаджии и подизурки и присѣствъ си името „комисия“, запришилъ са ужъ безпристрастно да разгледатъ работити на селото! Тогана като разгледавачити не разбирайтъ ницъ отъ светътъ и чедопѣцината, нито ижъ са съобразяватъ съ течениѣт на работити на днешни вѣкъ, но и то не биде така както са каваше. Безъ да испита и разсжди добръ ижъкои работи комисията ги рѣшава. Освѣнъ това, комисията връши сичко спорѣдъ волята на чорбаджичити, ако и да е това противъ программата ѝ.

Други двама не храни майковци. Столицъ Чорукъвъ и Столицъ Цуцекъвъ играйтъ една рола, съвсѣмъ безчовѣчна въ селото ни. Ако и много ижи да имъ е напомнено да си не мѣсатъ въ общински работи, тѣ не прѣставатъ отъ да зматъ рушеитъ и да расириватъ распри на хората, както си щатъ. Днешния ни веклинъ, Иванъ Илиѣвъ, са помачи да отстранѣ влиѣието на тѣ двамата и на други чорбаджии въ общественити работи, но биде излѣганъ, защото тѣ отъ врѣме за хванали добъръ корень и сега е мажко да си искоренятъ.

Мнозина говорятъ, че Панигюрице било дължко около 100,000 гр. на санджакътъ царски и нашити чорбаджии мислятъ да расхвърлятъ този дългъ на селенити и да са отплатятъ. Но Панигюрици трѣба да го не прѣматъ и да протестуватъ за това предъ главното правителство на санджака, защото прѣждебичити селски векиде сж го направили, като си допрощавали да крадѣтъ отъ сбирачити за вергѣята пари. Ако и да сжществувало ницъ дългъ, той не е на сичкото село, защото двѣти махали Драгулишъ долъ и Долия Махала сж си сикого исплацали вергѣята, а махали Мра-

шъ Караманецъ може да имагъ да даватъ и то ще да е динъ малко ницъ.

Прѣди няколко години са отрѣдиха нѣколко лица да разгледатъ смѣткити на селото и намѣриха са доволно пари заприли у прѣждебичити векили. На едно перо въ смѣтката 30,000 гр. са намѣриха откраднати отъ Петко Неновъ, но единъ чорбаджия го покори и като видяха това, оии кои бѣха отредени да видятъ смѣткити, дадохъ си оставката. Работата си остана така и до днесъ.

БОЛГРАДЪ, 24 юни. — Годишнит и испитания на централното училище са свършила, и ученицити са отговорили на сичкитѣ прѣдметти твърдъ добръ.

Това единчо училище е самѣи изворъ за бждущето благоулучѣе и слава на колонискитѣ Българи, ако тѣ умѣятъ да го управляватъ урѣдно и да запазятъ добръ приходѣит, цю иматъ сега въ рѣцъ си, за поддржанѣието му.

Оглови на самѣи владѣли тукъ нѣкакви раздори, които за малко да разорватъ и съсипатъ сичко отъ основанѣе! Нѣ, за добра честъ, тукъ са намѣрили и чистонародни Българи, които, отъ 2-3 месеци врѣме, като напустили своитѣ работи, седѣли въ Букурѣнцъ и не са върнали въ Болградъ докѣтъ не расправили работата. — На това е подѣлствувалъ, както са приказва, и Отецъ Патаналъ, който по случая са е намѣралъ въ Букурѣнцъ и доста са е постаралъ за общото благо на колониститъ, да са управлява централното училище отъ избраниит чедове на отредѣни комитетъ: тѣи да си остане сичко, както е било и отъ напредъ, испокѣтнаго.

Дано са вече не чинѣтъ още веднѣжъ такъвѣ губителни несъгласѣи и распри помежду! Нека обаче и почетнит чедове на училищния комитетъ, наедно съ Гена Директора на централното училище, испотаватъ да пораснува злото, нѣ да прѣдвиздатъ лонитѣ сѣтинити, които могатъ да си поредатъ отъ едно нап малко непригледанѣе и пр.

Колония Ченмекѣион. Това село състои отъ 220 кѣщи: жителитѣ жу сж орачи и породъ сжичи Гагаузи, както и нѣколко други колонии, които са населени тѣдѣва отъ кѣрджалинско врѣме, когато тѣи орди са върдували въ Турско, и по размирнитѣ на Рускитѣ воиски, цю са прѣминували отъждъ Дунава. Сичкитѣ говоратъ по турски языкъ и малко Руски, дѣто на рѣдко да знае ижъкои български.

Болѣето за старитѣ, на тѣхъ е се еднакво кѣкѣитъ языкъ и да говоритъ; нѣ твърде усилно за дѣцата, които са сега учатъ на българско нѣмѣо. Но случая са намѣрихъ въ речението село, дѣто той денъ са испитваха ученицитѣ, отъ които забѣлѣжихъ, че ни едно нѣмаше да знае български. Учителѣтъ на тѣхъ колония е Г. Цв. Г. Францовъ, който ми е познатъ сѣистефанско, дѣто е роденъ и въспитанъ. Случихъ негова милостъ да расправи на ученицитѣ си по тѣхъи языкъ (колко мажко ми са стори)!

Настоятелството на централното Болградско училище има грижата да са урѣждатъ и селскитѣ училища. Сега са вѣвели да са прѣподалватъ прѣготовителнитѣ науки т. е. „Св. Истѣрия, Българска Грамматика, Числителница, География“ и пр. Нѣ какви мажотѣи за учителитѣ и за ученицитѣ, които не знаятъ языкъ!

По другитѣ колонии, дѣто сж населени отъ чисти Българи, още не сѣмъ обхождатъ и не зная какви сж хората и какви наредѣи иматъ въ училищата си. Нѣ ако бждатъ и тамъ сѣщо като въ Ченмекѣион отъ 220 домородства да има въ училището само 24 ученици, и тѣ повече дѣрбули, проста имъ е работата.

Безъ да искаме да покорѣ тукашнитѣ селени, цѣжъ кажа правото, че ми са сториха по сурови отъ нашитѣ селачи въ Турско, съвсѣмъ дѣто тукашнитѣ колонистѣ сж доста имотни и сѣкѣ село си има особѣнъ доходъ отъ общѣтата крѣжма, да плацатъ на учителя, на единъ писаръ на Вѣборѣи (селскѣи чорбаджия) и пр.

Всяка крѣжма са дава тука съ откупъ (кирѣи) по 2000, 2500, 3000 и у най малкото село до 1000 или 800 карѣби на годиная. Колѣчество, не може да даде еднамаза, на правѣна съ 100,000 сто — хил. гр. тур. пари. А тукъ една сламенопокрѣта стая да са дава съ толѣкъ сѣжика кирѣи! Нека сѣмѣта всѣкой колѣко вино и ракия са испина, и прѣминува прѣзъ сѣлѣното гѣрло на прѣститѣ селачени, които всякъ единъ прахосва за нѣяиство угрозѣи сума сребро и злато. — Никой други не може да продава ницѣ въ селото, или да си купи отъвѣи.

По едно врѣме са мѣлѣше, че въ Цариградъ цѣло да са състави „Българска Книжевна Дружина“ за издаванѣе „учебни и общѣполезни книги, и да са гудѣи върху образованѣе и испѣршенствование на книжескии Българскии языкъ.“ Тая дружина сѣкамъ бѣше са нагласила вече: защото отъ въ 20-и брой на Българската Пчела Г. II бѣше са обнародвалъ и уставѣтъ, наредѣнъ въ петъ глави на 42 чедове. Нѣ и тола, както и много други законѣи, сѣи остана тѣи; писано на книга за вѣченѣи спомѣнъ.

Прѣлѣтѣтъ пакъ ижъкои младежи въ Браила бѣха са сговорѣли да съставятъ една по малка такъвѣ дружина и са издаде обявление то ѝ. „Книжевна Дружина за издаванѣе на разни повѣстѣи сѣвичѣи и Романи, нѣ и то тѣи си замрѣжѣи; защото обявлѣието са распрати по ижъкои мѣста, нѣ отъ нѣдѣи никой са не обади.

— Като има въ Болградъ училищна книгопечатница и толѣкъ учители струвами са лесно ще бѣде, мислѣж, да са състави тукъ такъвѣ дружина съ дѣлове (акции) и да захване испърво да работи отъ малко, докѣтъ са увѣратъ хората, послѣ може да са усилѣи.

Нѣ колѣко е трудно сега да са основе ницъ изворѣ! а прѣжитѣ на това са много. — Не ще мислене какъвъ отговоръ ще са даде на оногова, който ще прѣтѣче за помощъ.

Колѣкото нашитѣ хора сж още не узрѣли и малцина сж оии, цю ценяватъ книжеската полза, толѣкъ пакъ отъ друга стѣрна лѣжѣи и чернотинити изверѣи настудаватъ, напѣитѣ Българи и угасяватъ най малката искрица, дѣто са е едва заловила въ сърцата на ижъкои родолѣбѣи.

Сега като ми е думата върху тоя прѣдметъ, не можъ да прѣмѣлѣжъ онова, цѣто е направилъ прѣзъ тѣи дѣи въ колонитѣ ижъкои си лѣжежъ.

Захвърленото обявлѣиѣе на „Бразлската Книжевна Дружина е послужило за орудѣе на шѣратѣица Никола К. самозванъ царъ (страшенъ царъ на лѣжѣята)! тоиѣи не храни майка, родомъ отъ Казанлъкъ и вѣренъ другаръ на Хр. Д. Вавилѣиова, като открадѣа обявлѣието и трѣгѣа по селата да лѣжи съ него и да пѣиши акции за „Книжевна Дружина“, като прѣморѣлъ и паритъ по 2 жѣл. австр. всяка акция — самъ си настоятелъ самъ си касѣринѣи! А златото е, че правимъ кражѣбата съ друго и мѣи; нѣ спорѣдъ пословицата: „не е лудъ, който вѣзда дѣа зелѣника, нѣ е лудъ, който му ги дава“. Оце поменѣе за чудѣието, дѣто той е излѣгалъ първо учителитѣ, а по край тѣхъ са помачили и прѣстѣднитѣ селени.

Съ тоя начинъ парѣтъ на лѣжитѣ ли на лѣжѣица ханѣица и, до дѣто го угасѣтъ, и по дѣрѣитѣ, отива доперува въ Букурѣнцъ, дѣто

царевите му палати сж между вкрчмат и там, дълго не стават почтенисти хора.

Такова дълга е по лонци и отъ злодешите, които ходятъ изъ гората; защото, тѣ убиватъ евангелията! За това всеки разумънъ трябва да бѣга отъ таква хора, като отъ скарени!

СТРУМИНЦА, 24 Маи. — Съ радостъ ви явявамъ, чи въ Радовишъ, единъ градъ въ Струминската епархія, са отвори ново българско училище, което е едно въ цялата Струминска епархія. За похвала сж достойни Радовишките цървени, които като образъ и за други околнѣ показаха предъ свѣта, чи чувствуватъ, че сж отъ народъ български, и чи желатъ да си възобновятъ изика. Напротивъ това, Струминчанетъ сж за посрамление, чи тѣ като 10 пати повече на число, още писватъ български съ гръцки букви, а държатъ тримина еленски даскале и една учителка родомъ отъ Елада, съ толкова огромни разниски, като има въ Струмица нито една гръцка фамилия, освенъ владиката имъ и изгнати съдоминици. Познаемъ Г. Редакторе! споридъ какви втрисповѣдни правила тукашниятъ владика възбранива на чорбаджиитъ Струманчи да доведатъ единъ български учителъ, и да отворитъ едно българско училище. Споридъ нѣговъ паметъ, Македонія била Гръція, и сичкиятъ народъ гръцески, та за това и трѣбало да си учи гръцески. Много иждо чудно, да одъ толкова години что ни налагатъ гръцките владци въ училища и въ църкви гръцеския языкъ, и тако никой нѣма да отбира гръцески. Не си потыкува така лесно бащиниятъ языкъ!!!

ПРИЛЪГЪ, 13 Юни. — Предъ малу време ви испратихме едикъ допискъ отъ градътъ ни относително за празникътъ на пашинтъ пресвѣтителъ св. Кирила и Методія, кои и видохме въместа въ 45 брои на Турция. — Какво впечатлѣние тѣхъ доиска стори на оудяните чорбаджи и нѣколко цинцаровласи, чинши сж ви писахме незабавно по до сѣга сте сж научи и отъ сичкиятъ отговоръ тѣхенъ кон, съчиненъ противъ речената дописка напж отъ единъ распанлъ влахоманинъ цинцаръ и подписанъ, както ся научавамъ отъ сите, колко цю сѣтъ овде Влази, (защо сите толку сѣтъ) и съдруженъ съ особено до владиката ни Венедикта - Целоговскій (кому се молатъ да се закрижатъ да научитъ имената на допуснителъ, за да ги обексѣтъ послѣ по тѣхний законъ) писмо ви се испрати чрезъ него да го въестите въ вѣстникътъ ви. Качествата на съчинителътъ както и на подписанитъ не е нужно да ви ги извѣстваме, защо доволно ке ги научите отъ духътъ на доиската имъ. (А кѣмо пакъ да видѣте първото копѣ, не знамъ како падна въ ръка за малу да го видѣте на доиската! Ке са поудѣхте съсъ каква простѣ, да не рѣча, глупостѣ, бѣше писано! но послѣ единъ отъ подписанитъ по име М. К. бѣше го покаралъ съчинителътъ, кой още три четври копия писа и пренѣса, дурн го донесе на той терниъ, како цю го видѣхте!) Сѣга ке ви припаша уще цю произведение произлезе отъ той тѣхенъ испратенъ отговоръ. Въ писмото отъ Юни. . . ви писахме, чинши сж, че управдашитъ ужъ чрезъ доиската ни чорбаджи, като се разяреха, помислиха до толку цюто де ходатъ на конякъ (сарай) да ги прѣдадатъ двама трима, на кои ги болеше сърце, (снѣмостествователитъ ваше), но послѣ по съветуваніето на единъ отъ нѣхъ рѣшиха да пишѣтъ първо до васъ и до владиката за да се научатъ първо кон сѣтъ, да не нѣщо зематъ нѣщо.

го на душа, на послѣ да направятъ мазбата чрезъ мѣстиятъ мезалинъ че отъ тѣхъ може смѣтъ измаде тѣхна чорбаджииска и Влазѣна милостъ, и чрезъ нея мазбата съдружена и съ махзаръ да просатъ отъ Ч. Правителство за точеніето на дописницитъ за цю имъ мѣстѣ градътъ! сирѣчь сакале да се празнуватъ св. Кирилъ и Методія сакале уще да се наредатъ училищата, да не стоятъ затворени безъ учитель како плевни. Видите мудростъ! Видите христѣанско сърце! (сладна)

ПОЛИТИЧЕСКИ ИЗГЛѢДЪ.

Тая седмица политическите новини са писатъ. На сѣкѣдѣ виждаме една голѣма тишина. Нѣкои си държави са занимаватъ само съ втрѣшнитъ си наредѣби. Тѣй въ Франція хората не са занимаватъ освѣтъ съ избиранията на членовитъ за градскитъ съветѣ. Тѣ избиранията ставатъ сѣка година. Върху това министерствътъ на вътрѣшнитъ работи издалъ едно окръжно писмо до сички управители въ което имъ порѣчюва да оставятъ жителитъ свободни за да избиратъ нѣвити членови. Управителитъ издали по редѣтъ си едно друго окръжно писмо до населеніята въ което пакъ обѣсватъ желаніето и доброто расположеіне на императорското правителство. Населеніята са радуватъ съсъ въскрѣсѣніето за тая свобода която имъ дава едно независно мѣстѣ въ избиранията.

Въ Англитера става сѣщото. Серіозни смѣненія станали въ нѣкои градища относително за избиранията. Аскериятъ бѣлъ приуденъ да са нахѣс за да ги прикроти.

Споридъ една кореспонденція отъ Лондара парламентътъ щѣлъ да стани тая година много по силентъ по причина на избиранията на много чиновници. Веки едно доста голѣмо число членови отъ правителството сж избрали пакъ безъ никакво противодѣйствиѣ.

Една телеграфическа депеша която дошла вчера отъ Мадридъ извѣсѣва чи Испанія пратила веки писмата си до Викторъ Емануила въ които му обѣсва чи припознава италианското царство за царство.

Въ Гръція работитъ върватъ сѣ назадъ. Нищо не можн оше да са тури наредѣ. Положеніето на кабинетътъ е критическо. Много министри са канитъ да си дадатъ оставката. Бѣдствіето е голѣмо. Сѣщото можн да са и за безпаричіето. Чиновициитъ не са платени отъ петъ мѣсѣца.

Жителитъ отъ Іонійскитъ острови които отъ нѣколко време са присѣдиниха на гръцкото царство, писатъ да ваѣжатъ пакъ подъ покровителство на Англитера. Негодованіето сръбцу Елада е всеобщо.

Въ Кина друго иждо глѣдами. На границата Кантонъ голѣмити битви станали. Единъ отъ голѣмити битвачи са утрѣсѣлъ. Въ Нанкинъ единъ безумникъ залѣпилъ върху портитъ на подиратѣтъ една прокламація въ която подканѣлъ наредѣтъ да стани. Той са уловилъ за сѣно съсъ два други души. Началствотъ имъ одрѣзало главата на частѣ.

СЪБКАВИ ИБЦА И ПОЗИНИ.

— По царска заповѣдъ, генералитътъ заповѣдъ, наименова прѣдѣстателъ на Дари-Нгура на мѣсто Османъ наша коншо са помина.

— Миналата недѣля са ударили отъ холерата петъ ученика въ бебенкото французко училище. Дѣтѣ умрѣха: тѣ бѣха Блгарчета. Другити три са пазавѣха. По причана на това нечаяно злощастіе раздаваніето на награди нестана, и ученицитъ са распуснаха на частѣ.

— Една денеша отъ Египетъ ни извѣсѣва чи холерата фанала веки да изчезнува.

— Назуватъ чи холерата са поѣвила тѣ дни въ Италиа. Сичкото жители сж исполнѣли.

— Тая недѣля холерата са разви помного отъ кождото хората не са надѣваха. На денъ 150—160 души умрѣхъ.

— Н. Преподобіе Г-нъ Рафалъ началникъ на униетската патриаршіа, благоизволи да подари единъ листъ за ученицитъ които са учятъ въ Римъ. Нѣ са радуваи за тѣ благоудѣтелни чувства които въдушавѣтъ Н. Преподобіе. Нашитъ съолчественици не ще сторатъ зѣ ако подражатъ тоя примѣръ и испроводятъ нѣколко вѣстници по онія страни на отечеството ни дѣто просвѣщеніето е съсѣбъ угаснало.

ИЗВѢСТІЕ.

ДОХОЖДАНІЕТО НА ЛЪКАРИТЪ Л. ЛАМЕРЪ ВЪ ЦАРИГРАДЪ.

Лъкарятъ Л. Ламеръ, членъ отъ царското училище на хирургитъ въ Англитера, лиценціятъ отъ царското медицинско училище въ Единбургъ, лиценціятъ отъ царското синцариско общество въ Лондра, докторъ въ медицината при Ердансенскія юниверситетъ, сѣвъ на лъкарѣтъ Самуилъ Ламера, отъ 37 Бедфордъ-Скара, Лондра, съчинителъ на прочутото счисаніе лично предъназначаніе (резервация персоналъ), има честь да извѣсти на публиката, чи е дошелъ веки въ Цариградъ, на Нѣра, на голѣмата улица № 159 за визити на знатіето си и чи изгнати консултанці върху сѣкакви случаи слабости, безъ или и безплодіа, които произхождатъ отъ скриванитъ немощности на мадѣстѣта и на уарѣлѣтъ възраст, ще ставатъ, прѣлъ маако то му стои въ градътъ ни, лично или еомеина сѣвъ денъ отъ 10 сахата до 2 сахата сѣвъ пазна и отъ 6 до 9 сахата вечерѣта, по европески.

Лъкарятъ Ламеръ обнародува едено ново издание съ гравури (образи) и случаи и фрѣпр. отъ съчинителъ сѣ което са нарича:

ЛИЧНО ПРЕДУПАЗВАНІЕ.

Лъкарско поупудерско опитуваніе върху испѣлваніето на неурисеката и тѣсната слабостъ които пропѣсѣжда отъ уединеніи навиновеніи, отъ безмѣрности, отъ трѣскавини хави.

Богато има възможностъ за едно смѣненіе, което поврѣжда частіето на животѣтъ ни кавто и частіето на Другити хора, умѣтъ и неправоуеніето ни правитъ една дължностъ за да го рѣшавамъ. Това е едно дѣло което несправителитъ на женетіето, насилетото безкарство, мисленото и физическото отслабване имѣтъ изворѣтъ си въ причини на които коренитъ е проникналъ въ брѣствѣта на животѣтъ и на когото плодѣтъ прави да чувствувамъ горчивинѣтъ му вкусъ поодиръ много време.

Отъ двѣдѣсетъ години, лъкарятъ Ламеръ са е посвѣтѣлъ за ликуваніето на тѣхъ безредби и съчинителъто му за лично прѣдупазваніе ни учи какъ принадлежноститъ на мажѣитъ възраст са забавѣтъ и отслабнуваватъ и какъ могатъ да са поправятъ и упазатъ здрави и силни до една далечна епоха на животѣтъ.

Това счисаніе са продава по 1 франкъ и 50 сентима или по добръ по 6 гр. и 30 н. при книгопродавцитъ Кехелеръ и Венсѣ, голѣма улица Нѣра, № 323 и са испроводѣла свободно съ общата спорѣдъ надписѣтъ за 2 франка.

Болшитъ въ Турция и съседнитъ страни са умоляватъ да са отнесѣтъ колкого е възможнѣ по скоро при лъкарѣтъ Ламеръ, защото други работи го викатъ да отиди сѣга скоро въ Англитера.

Сѣко писмо за консултанціа трѣбува да е придружено съ 25 франка, било въ банкерски билетъ било въ пошлата до единъ сарафинъ или търговецъ. Лъкаръ Л. Ламеръ.

Бенюгу, голѣма улица, № 159

Отговорникъ Никола Геновичъ.